

Sygn. akt XVII AmA 141/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Anna Szanciło

Protokolant: protokolant sądowy – stażysta Piotr Hołyś

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. (dawniej: (...) sp. z o.o. w G.)

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 22 lipca 2011 r. numer (...)

o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów i nałożenie kary pieniężnej

I. oddala odwołanie,

II. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. (dawniej: (...) sp. z o.o. w G.) na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR (del.) Anna Szanciło

Sygn. akt XVII AmA 141/11

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 lipca 2011 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK) uznał, że przedsiębiorca (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki pod nazwą: Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej i Umowa Pożyczki Gotówkowej, rzetelnych, pełnych informacji i danych oraz uznał, iż przedsiębiorca narusza zbiorowe interesy konsumentów poprzez udzielanie nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji, rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji, jak również poprzez pobieranie opłaty przygotowawczej wyższej, niż 5% udzielonej pożyczki, oraz nakazał zaniechania ich stosowania.

Prezes UOKiK nadał decyzji w pkt I, pkt II, pkt III i pkt IV sentencji decyzji rygor natychmiastowej wykonalności i nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną po 292.669 zł za każde z trzech naruszeń o jakich mowa w punktach od I – II decyzji, a w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt IV sentencji decyzji, karę pieniężną w wysokości 341.447 zł, płatne do budżetu państwa oraz obciążył kosztami postępowania w sprawie w kwocie 37,50 zł.

Przedsiębiorca (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. wniósł odwołanie od decyzji. Przedsiębiorca wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w pkt I ppkt 1, 2 poprzez niestwierdzenie stosowania przez powoda praktyki naruszającej zbiorowe interesy

konsumentów, zmianę zaskarżonej decyzji w pkt II poprzez niestwierdzenie stosowania przez powoda praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów oraz nieuczciwej praktyki rynkowej, zmianę zaskarżonej decyzji w pkt III poprzez niestwierdzenie stosowania przez powoda praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów oraz nieuczciwej praktyki rynkowej, zmianę zaskarżonej decyzji w pkt IV poprzez niestwierdzenie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, zmianę zaskarżonej decyzji w pkt VI poprzez odstąpienie od nałożenia na powoda kar pieniężnych wymienionych w ust. 1-4 tego punktu, ewentualnie jego zmianę w zakresie wynikającym z rozstrzygnięć dotyczących odpowiednio pkt I, pkt II, pkt III i pkt IV zaskarżonej decyzji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości. Nadto domagał się wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji w zakresie pkt I, pkt II, pkt III i pkt IV do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową. Powód zgłosił zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 uokik w związku z art. 4 ust. 2 pkt 6, 9, 10 i 13 ukk, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód naruszył obowiązek udzielania konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki, pod nazwą: Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej, rzetelnych i pełnych informacji, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 uokik w związku z art. 4 ust. 2 pkt 6, 7, 9, 10, 11 i 13 ukk, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód naruszył obowiązek udzielania konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki, pod nazwą: Umowa Pożyczki Gotówkowej, rzetelnych i pełnych informacji oraz danych, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 uokik oraz art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód zamieścił w umowach o kredyt konsumencki, pod nazwą: Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej nieprawdziwe i wprowadzające w błąd informacje, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 uokik oraz art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 upnpr, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód rozpowszechniał nieprawdziwe informacje, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i ust. 2 uokik w związku z art. 7a ukk, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu, że powód pobierał od konsumentów opłatę przygotowawczą w wysokości wyższej niż 5% udzielonej pożyczki, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 1 ust. 1 uokik, poprzez błędne zastosowanie tego przepisu, polegające na zakwalifikowaniu kwestionowanych działań powoda, jako naruszających interes publiczny, zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 uokik w związku z art. 2 pkt 8 i art. 4 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1 upnpr, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na zaniechaniu dokonania ustaleń faktycznych, co do grupy konsumentów narażonych na kwestionowane przez Pozwanego praktyki, tj. docelowej grupy klientów Powoda, co uniemożliwiło Pozwanemu właściwą weryfikację kryterium „przeciętnego konsumenta”, a także właściwą ocenę przesłanki „zbiorowości” interesów konsumentów.

Niezależnie od powyższego, powód podniósł zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 106 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 111 uokik, a także art. 8 k.p.a. w związku z art. 83 uokik oraz art. 32 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP, jak również art. 6 ust. 1 i art. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na ustaleniu kar pieniężnych w wysokości nieadekwatnej, prowadzącej do nadmiernego obciążenia powoda ponad potrzebę wynikającą z funkcji represyjnej i prewencyjnej tych obciążeń, a także rażąco zawyżonej w stosunku do kar pieniężnych nakładanych przez pozwanego w podobnych sprawach na innych przedsiębiorców, w tym na konkurentów powoda, co może prowadzić do ograniczenia konkurencji na rynku świadczenia usług finansowych w sektorze pożyczek gotówkowych, a także do ograniczenia powodowi swobody wykonywania działalności gospodarczej i jego dyskryminacji, zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 9 i art. 11 k.p.a. w związku z art. 83 uokik, na skutek zaniechania informowania powoda o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogły mieć istotny wpływ na ustalenie jego obowiązków dokonane w zaskarżonej decyzji, w tym nie udzielania powodowi niezbędnych wyjaśnień i wskazówek, w szczególności co do zasadności przesłanek, jakimi kierował się pozwany, co prowadziło do nieporozumień i oparcia zaskarżonej decyzji na błędnych ustaleniach, zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 7 i art. 77 k.p.a. w związku z art. 83 uokik a także odpowiednich (niżej wymienionych przepisów o postępowaniu dowodowym), poprzez niezbranie i niewłaściwe rozpatrzenie całości materiału dowodowego, w tym wydanie rozstrzygnięcia w zakresie pkt 1 - pkt 3 (w konsekwencji również co do pkt 4) sentencji zaskarżonej decyzji z pominięciem dowodu z opinii biegłego, w sprawach, w których wymagane były wiadomości specjalne, z naruszeniem art. 54 uokik oraz art. 233 §1 i art. 278 i nast. k.p.c. w związku z art.

84 uokik, w tym na skutek oddalenia wniosku Powoda z dnia 19.11.2010 r. o przeprowadzenie ww. dowodu - postanowieniem nr 249 z dnia 27.06.2011 r.; oddalenie (nierozpoznanie) wniosku Powoda o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze strony członków zarządu Powoda na okoliczność przedstawienia sposobu obliczania przez Powoda RRSO pożyczek gotówkowych, z naruszeniem art. 233 §1 i art. 299 i k.p.c. w związku z art. 84 uokik - mimo stwierdzenia, że stosowana przez Powoda formuła przeliczeniowa nie jest jednoznaczna; nie przeprowadzenie przez Pozwanego samodzielnych obliczeń w zakresie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania i całkowitego kosztu kredytu dla kwestionowanych umów o kredyt konsumencki, co uniemożliwiło należytą weryfikację poprawności wyliczeń stosowanych przez Powoda; pominięcie dowodu z wydruku planu ratalnego pożyczki promocyjnej dla NPP od 5697 do 5701 związanych z umową nr (...) - złożonego przez Powoda do akt postępowania administracyjnego za pośrednictwem pisma wniesionego do UOKiK w dniu 14.12.2010 r.; zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 7 i art. 77 oraz art. 8 i art. 107 §3 k.p.a. w związku z art. 83 uokik, poprzez jednostronne uzasadnienie zaskarżonej decyzji, które odstaje od wymogu obiektywnego, wszechstronnego rozpatrzenia zebranego materiału dowodowego, bądź poprzestaje na domniemaniach, które nie zostały poparte udowodnionymi faktami.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie w całości podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w decyzji. Wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Powód w kolejnym piśmie procesowych podtrzymał swoje stanowisko w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 17 września 2009r. do 26 października 2010r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przeprowadził, pod sygnaturą akt (...)postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy zachowania rynkowe przedsiębiorcy (...) sp. z o.o. z siedzibą w G., związane z udzielaniem pożyczek gotówkowych, uzasadni wszczęcie postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w G. została wpisana do KRS w dniu 23 lipca 2002r., pod numerem: (...). Przedmiotem działania przedsiębiorcy, określonym w KRS, jest m.in. pozostałe pośrednictwo finansowe oraz działalność pomocnicza finansowa, gdzie indziej nie sklasyfikowana. Faktycznym przedmiotem działania przedsiębiorcy jest udzielanie pożyczek gotówkowych, zarówno przedsiębiorcom, jak i klientom indywidualnym/konsumentom. Na ten cel został utworzony fundusz pożyczkowy. Na dzień 31 grudnia 2010r. fundusz pożyczkowy wynosił(...)zł.

(...) posiada na terenie kraju 25 oddziałów, w których klienci mogą zawrzeć umowę pożyczki. Oddziały te zlokalizowane są na terenie następujących miast: B., B., G., K., L., O., S., W. (2 oddziały), R., B., C., K., K. (2 oddziały) Ł., O., S., B., G., K., Ł., P., T. i W..

W sprawie zostało wszczęte, z urzędu, postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Spółka opracowała i stosuje wzorce umowne o nazwach:

-Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej PROMOCYJNEJ wraz z Ogólnymi Warunkami Umowy Przedwstępnej Promocyjnej, które obecnie zostały zastąpione nowym wzorcem pn. Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej,

-Oświadczenie,

-Informacja nt. obowiązków klientów, których umowy zostały zaewidencjonowane,

-Umowa Pożyczki Gotówkowej.

W umownie zawarte są dane personalne klienta oraz informacje nt. pożyczki, tj. wysokość pożyczki standardowej 5000,00 zł, krotność pożyczki, stawka opłaty przygotowawczej 5,00%, stawka opłaty administracyjnej 10,00 zł, nominalna stopa oprocentowania, suma krotności pożyczek (obliczana jako iloczyn wartości pożyczki standardowej

oraz krotności pożyczki), suma opłat przygotowawczych (5% od sumy krotności pożyczek). Krotność pożyczki może wynieść od 1 do 60, czyli minimalna wartość pożyczki to 5.000 zł, natomiast maksymalna jej wysokość to 300.000 zł. Okres spłaty pożyczki może wynieść od 1 roku do 30 lat. Zgodnie z § 3 Przedwstępnej Umowy Pożyczki Gotówkowej umowa staje się zobowiązująca dla pożyczkodawcy z chwilą wniesienia przez klienta 5% opłaty przygotowawczej. Dopiero po wypełnieniu tego warunku umowa zostaje zaewidencjonowana, a w ciągu 60 dni od wniesienia opłaty umowa zaewidencjonowana zostaje przyjęta do realizacji (§ 4 wzorca). W przypadku rezygnacji klienta z pożyczki wniesiona opłata przygotowawcza nie jest zwracana, chyba że nieprzyjęcie umowy do realizacji następuje z winy pożyczkodawcy, wówczas opłata przygotowawcza podlega zwrotowi w całości wraz z odsetkami ustawowymi. Opłata przygotowawcza w naszym przypadku jest tylko i wyłącznie opłatą za przyjęcie umowy (pismo z dnia 30 czerwca 2010r.).

W dokumencie Oświadczenia Klient oświadcza, że otrzymał projekt umowy przedwstępnej pożyczki i umowę pożyczki oraz że zgłasza zastrzeżenia lub zastrzeżeń nie zgłasza, co do postanowień zawartych w otrzymanym projekcie umowy; w wypadku zastrzeżeń klient zobowiązany jest do wskazania, które z postanowień umowy, i w jakim zakresie, mają zostać negocjowane indywidualnie.

Klient, którego umowa została zaewidencjonowana (czyli po zawarciu przedwstępnej oraz uiszczeniu opłaty przygotowawczej) otrzymuje propozycję zabezpieczenia spłaty rat oraz będąc jednocześnie zobowiązany jest do wskazania dwóch rodzajów zabezpieczeń, tj.:

- weksel in blanco (jest to zabezpieczenie obowiązkowe) oraz do wyboru,
- zastaw hipoteczny,
- blokada środków na rachunku bankowym,
- cesja polisy ubezpieczeniowej z funduszem inwestycyjnym,
- cesja należności,
- poręczyciele,
- inne zabezpieczenia zaakceptowane przez pożyczkodawcę.

W przypadku wyboru blokady środków na rachunku bankowym, pożyczkobiorca zobowiązany jest do założenia lokaty niezrywalnej przez cały okres spłaty w wysokości 20% większej, niż kwota pożyczki, czyli ubiegając się o pożyczkę w wariantcie maksymalnym, tj. w wysokości 300.000 zł, z okresem spłaty 30 lat, zobowiązany jest do posiadania w ciągu tych 30 lat, lokaty w wysokości 360.000 zł.

Dla zabezpieczenia w postaci cesji polisy ubezpieczeniowej, wartość wykupu polisy musi być większa o 20% od kwoty pożyczki. W przypadku wyboru cesji należności koniecznym jest m.in. przedstawienie potwierdzonego sądownie nakazu zapłaty dłużnika na rzecz pożyczkodawcy.

Dla krotności pożyczki od 1 do 10 wymagane jest ustanowienie dwóch poręczycieli, a dla krotności od 11 do 60 - trzech.

W przypadku przyjęcia umowy do realizacji zasady wypłaty środków uregulowane są w § 6 przedwstępnej umowy pożyczki gotówkowej. Zgodnie z postanowieniami umowy każdy klient otrzymuje indywidualny numer zwany NPP (Numer Promesy Pożyczkowej). Liczba nadanych numerów NPP zgodna jest z krotnością pożyczki standardowej, co oznacza, że klient, który ubiega się o pożyczkę w kwocie 300.000 (60 krotności pożyczki standardowej - 5.000 zł), otrzymuje 60 numerów NPP. Ponieważ wypłata środków następuje, zgodnie z przyznanymi numerami NPP, co miesiąc, klient otrzyma ostatnią transzę pożyczki dopiero po upływie 60 miesięcy, tj. po 5 latach od zawarcia umowy.

Z klientami, których umowy zostały przyjęte od realizacji i którzy nie odstąpili od umowy przedwstępnej przedsiębiorca zawiera umowę pożyczki gotówkowej. Umowa ta stanowi wykonanie zawartej poprzednio umowy przedwstępnej (§ 2 ust. 1 Umowy Pożyczki Gotówkowej).

Zgodnie z § 7 Przedwstępnej Umowy Pożyczki Gotówkowej i § 3 Umowy Pożyczki Gotówkowej, oprócz opłaty przygotowawczej przedsiębiorca dodatkowo ustalił opłatę administracyjną w wysokości 10 zł dla każdej krotności pożyczki standardowej (oddzielnie dla każdego NPP). Opłata administracyjna, pobierana w stałej kwocie, pokrywa koszty obsługi przez cały czas trwania planu ratalnego (§ 5 ust. 7 Umowy Pożyczki Gotówkowej).

Jeżeli klient zawarł np. umowę o pożyczkę w wysokości 5.000 zł (1 NPP), to miesięczna rata kompletna (uiszczana w wysokości stałej przez cały okres spłaty pożyczki) stanowić będzie sumę raty podstawowej oraz opłaty administracyjnej. W przypadku, gdy klient zawarł umowę o pożyczkę w kwocie maksymalnej 300.000 zł (60 NPP), wówczas spłaca oddzielnie dla każdego NPP comiesięczne raty kompletne i uiszcza, odrębnie dla każdego NPP, opłatę administracyjną. Nawet jeśli klient otrzymuje zbiorcze dowody wpłat, to opłaty administracyjne stanowią sumę, czyli w przypadku pożyczki w wysokości 300.000 zł, comiesięcznie opłaty administracyjne będą stanowiły kwotę 600 zł (10 zł x 60 krotności pożyczki standardowej 5.000 zł).

Jedynie 5% umów przedwstępnych, zawartych w latach 2007- 2009 (I półrocze) nie zostało przyjętych do realizacji, natomiast prawie 73% klientów, którzy zawarli umowy przedwstępne z (...) odstąpiło od ich wykonania.

Klient, po zawarciu umowy przedwstępnej, może wnioskować o zmianę kwoty pożyczki, jeżeli jednak z przyczyn leżących po jego stronie sam rezygnuje z ubiegania się o część kwoty pożyczki od pierwotnie wnioskowanej to opłata przygotowawcza nie jest mu proporcjonalnie zwracana albowiem do zawarcia umowy przyrzeczonej na niższą kwotę dochodzi z przyczyn zależnych od klienta. W przypadku ubiegania się przez klienta o wyższą kwotę aniżeli pierwotna z takim klientem zawierana jest kolejna (kolejne) umowa i od tej kolejnej umowy obliczana jest opłata przygotowawcza.

Pismem z dnia 30 czerwca 2010r. Spółka przekazała Prezesowi UOKiK 51 Umów Pożyczki Gotówkowej zawartych z klientami/konsumentami w okresie od stycznia do maja 2010r. Dodatkowo, pismem z dnia 14 września 2010r. przedsiębiorca przekazał kopie odpowiednich umów przedwstępnych zawartych z tymi samymi klientami/konsumentami. Ponadto w dniu 9 marca 2011r. Prezes UOKiK otrzymał również 107 umów zawartych do końca 2010r.

Na 158 zawartych Umów Pożyczek Gotówkowych w 101 przypadkach kwoty udzielonych pożyczek były niższe, niż określone w umowach przedwstępnych. Spośród analizowanych przez Prezesa UOKiK umów dwie zwarte były z przedsiębiorcami, natomiast w przypadku umów dane dotyczące pożyczki były nieczytelne.

Z przeprowadzonych przez Prezesa badań z 30 ankietowanych banków 28 udziela kredytów konsumenckich, w rozumieniu przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, wśród których 17 banków pobiera opłatę przygotowawczą, która jest zachowana w całości w sytuacji odstąpienia klienta od umowy. W przypadku 6 banków wysokość opłaty maksymalnie może wynieść 5%, jednak tylko bank (...) określał opłatę przygotowawczą na stałym poziomie 5%. Pozostałe banki uzależniają wysokość tej opłaty od rodzaju oferowanych produktów.

Prezes uznał, iż zawierając z konsumentami umowy z wykorzystaniem wzorca pn. Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej, przedsiębiorca nie wypełnił obowiązków informacyjnych względem konsumentów, w zakresie określonym w art. 4 ust. 2 pkt 6, 9, 10 i 13 ustawy o kredycie konsumenckim. Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej powinna zawierać istotne postanowienia umowy przyrzeczonej. Zdaniem Prezesa Urzędu, w umowach przedwstępnych, zawieranych przez (...), brak jest rzetelnych i pełnych informacji o całkowitym koszcie pożyczki i wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania pożyczki.

Informację o całkowitym koszcie kredytu przedsiębiorca przedstawił w następujący sposób:

Całkowity koszt kredytu $O = 400,00 + 12 \# 677,52 - 8.000 + 12 \# 16 = 722,20$

Określając całkowity koszt kredytu (...) przyjął, że kwota pożyczki wynosi 8.000 zł. Wartość 677,52 stanowi, określoną przez przedsiębiorcę, standaryzowaną ratę podstawową (część raty kapitałowej rozliczanej jako annuity).

Przedsiębiorca w umowach nie określił natomiast, jaki charakter mają wartości 400,00 i 16, które zostały zastosowane do obliczenia całkowitego kosztu pożyczki. Analiza pozostałych postanowień umownych wprawdzie może prowadzić do wniosku, że wartość 400,00 stanowi opłatę przygotowawczą określoną w wysokości 5% przyjętej kwoty kredytu, co jest jednak nie wynika jednoznacznie z umowy. Ponadto w umowach brak jakichkolwiek wskazówek co należy rozumieć i co oznacza wartość 16. Dokonując obliczenia całkowitego kosztu kredytu Spółka uwzględniła tylko „część raty kapitałowej”, co sugeruje, że inna, pozostała część tej raty (odsetkowa) nie została zaliczona do całkowitego kosztu pożyczki.

Określając wysokość rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania przedsiębiorca, przedstawiając równanie podstawowe przyjął, analogicznie jak w przypadku całkowitego kosztu kredytu, że wartość kredytu wyniesie 8.000 zł, a także uwzględnił standaryzowaną ratę podstawową (część raty kapitałowej rozliczanej jako annuity) wynoszącą 677,52 oraz do tej raty dodał wartość 16,00, przy czym nie określił co ta wartość oznacza.

Spółka podaje dane dot. całkowitego kosztu kredytu i rzeczywistej rocznej stopy procentowej, jednak podane wartości dotyczące tych wskaźników nie są na tyle jednoznaczne, zrozumiałe, pełne i rzetelne, że pozwalają konsumentom na obiektywne dokonanie oceny oferty przedsiębiorcy i porównanie jej z ofertami innych przedsiębiorców/kredytodawców.

W umowie przedwstępnej brak jest informacji o łącznej kwocie wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument.

W umowach przedsiębiorcy brak jest jakichkolwiek informacji o łącznej kwocie tego rodzaju kosztów, które mogą obciążać konsumenta na mocy umowy. Tymczasem koszt kredytu obejmuje opłatę przygotowawczą oraz opłaty administracyjne.

(...) nie wskazuje konsumentowi, ile faktycznie kosztowała będzie zaciągana przez niego pożyczka, a więc jakie są wszystkie koszty, które musi zapłacić na rzecz kredytodawcy.

Ponadto przedsiębiorca nie udziela także klientom/konsumentom pełnych i rzetelnych informacji, o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta.

W umowie brak jest informacji o obowiązku rozliczenia się z konsumentem w terminie 14 dni od dnia spłaty kredytu.

W analizowanych umowach brak jest także pełnych informacji nt. innych kosztów ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

W § 12 umowy przedwstępnej (...) określił, że w przypadku zalegania z terminowym opłacaniem rat zostaną naliczone odsetki karne w wysokości maksymalnej, a także, że w przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może wystosować (nie częściej niż raz w miesiącu), zarówno do pożyczkobiorcy, jak i poręczyciela upomnienie, przy czym każdorazowe wystawienie upomnienia podlega opłacie w wysokości 15 zł.

Spółka zastrzegła również, że może przekazać dochodzenie zaległości swojemu działowi windykacji lub wyspecjalizowanej firmie zewnętrznej. Jednak, poza tą informacją oraz podaniem kosztu upomnienia, przedsiębiorca nie przedstawił innych kosztów, jakie poniesie lub może ponieść konsument w związku z niewykonaniem zobowiązania. Nie określił też, choćby szacunkowo, ich wysokości, ani nie wskazał na czynności, z którymi są one związane. Konsument nie otrzymał więc informacji nt. ewentualnych kosztów sądowych i postępowania egzekucyjnego, tj. opłat i wydatków związanych z dokonywaniem określonych czynności w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych i postępowaniu cywilnych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

(...), nie zamieścił w umowie żadnych informacji nt. całkowitego kosztu pożyczki i rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, sposobu zabezpieczenia pożyczki oraz terminu, sposobu i skutkach wykonania przez konsumenta uprawnienia do odstąpienia od umowy.

(...), w umowie pożyczki gotówkowej, nie informuje konsumentów również o terminie, sposobie i skutkach wykonania przez konsumenta uprawnienia do odstąpienia od umowy.

Kredyt określony w umowie przedwstępnej i kredyt udzielony w oparciu o umowę pożyczki gotówkowej to dwa różne produkty. Prawo do odstąpienia od umowy przysługuje konsumentom zarówno od umowy przyrzeczenia kredytu (umowy przedwstępnej), jak i umowy definitywnej, tj. umowy pożyczki

Spółka zawierając z konsumentami umowę pożyczki gotówkowej całkowicie pomija informację, nt. sposobu jej zabezpieczenia.

Zgodnie z § 5 ust. 4 umowy przedwstępnej klient wybiera dwa z wymienionych zabezpieczeń, tj. a) weksel in blanco z deklaracją wekslową, b) zastaw hipoteczny, c) blokada środków na rachunku bankowym, d) cesja polisy ubezpieczeniowej z funduszem inwestycyjnym, e) cesja należności, f) poręczyciele" z tym zastrzeżeniem, że każdorazowo jednym z nich musi być weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Przedsiębiorca wstępnie przedstawia więc różne formy zabezpieczenia spłaty pożyczki, jednak klient na tym etapie nie wie, które z tych zabezpieczeń zostaną w ostateczności zaakceptowane przez przedsiębiorcę i w jaki sposób zabezpieczona będzie spłata pożyczki, udzielonej na podstawie umowy. Co więcej, również w umowie pożyczki gotówkowej brak jest jednoznacznego wskazania, jaki rodzaj zabezpieczenia został ustalony przez strony umowy.

Ponadto, (...) w Umowie Pożyczki Gotówkowej, w takim samym zakresie jak w Przedwstępnej Umowie Pożyczki Gotówkowej, nie udziela konsumentom rzetelnych i pełnych informacji nt. łącznej kwoty wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument, uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta oraz innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku ; wykonaniem zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

W przypadku kosztów i opłat Spółka wskazuje jedynie, że stawka opłaty przygotowawczej wynosi 5%, stawka opłaty administracyjnej 10 zł, dla każdej krotności.

(...) nie informuje o obowiązku rozliczenia się z konsumentem terminie 14 dni od dnia spłaty kredytu, co wynika wprost z art. 8 ust. 4 ustawy o kredycie konsumenckim.

Kwestie związane z niewywiązaniem się przez konsumenta z podjętych zobowiązań, co do terminowej spłaty kredytu w obu umowach, uregulowane są w sposób identyczny, bez określenia, nawet szacunkowo, kosztów związanych z niewykonaniem przez konsumenta zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztów sądowych i kosztów postępowania egzekucyjnego. Wprawdzie przedsiębiorca w § 8 Umowy Pożyczki Gotówkowej (podobne postanowienie zawarte jest w § 12 pkt 6 Przedwstępnej Umowie Pożyczki Gotówkowej) przewidział, że w przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może - również wystosować (nie częściej niż raz w miesiącu) upomnienia do Klienta i poręczycieli. Każdorazowe wystawienie upomnienia, czy to do poręczyciela czy pożyczkobiorcy podlega opłacie w wysokości 15 zł, czym wypełnił obowiązek podania kosztów upomnień lub wezwań do zapłaty, tym niemniej w umowie brak jest jakiegokolwiek, ustawowo wymaganej informacji o kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego. Za taką z pewnością nie można uznać uregulowania określonego § 8 pkt 5 Umowy Pożyczki Gotówkowej (odpowiednio § 12 pkt 5 Przedwstępnej Umowie Pożyczki Gotówkowej), który przewiduje, że w celu odzyskania zadłużenia, ...pożyczkodawca przekaże sprawę swojemu działowi windykacji lub wyspecjalizowanej firmie zewnętrznej, jest to bowiem informacja o możliwych działaniach przedsiębiorcy, a nie o kosztach, do poniesienia których zobowiązany zostanie konsument.

W toku postępowania Prezes Urzędu, postanowieniem Nr (...) z dnia 26 października 2010r., zaliczył w poczet dowodów część materiałów stanowiących akta sprawy prowadzonej pod sygnaturą (...).

Decyzją z dnia 22 lipca 2011 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał działanie przedsiębiorcy (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. , na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegające na:

1. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki pod nazwą: Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej, rzetelnych i pełnych informacji oraz danych nt. całkowitego kosztu pożyczki i rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, łącznej kwoty wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument, uprawnienia i skutków przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta, innych kosztów ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztów sądowych i postępowania egzekucyjnego,

za sprzeczne z art. 4 ust. 2 pkt 6, 9, 10 i 13 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 100, poz. 1081, z późniejszymi zmianami),

2. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki pod nazwą: Umowa Pożyczki Gotówkowej, rzetelnych i pełnych informacji oraz danych nt.: całkowitego kosztu pożyczki i rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, sposobu zabezpieczenia pożyczki, łącznej kwoty wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument, uprawnienia i skutków przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta, terminu, sposobu i skutkach wykonania przez konsumenta uprawnienia do odstąpienia od umowy, innych kosztów ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem- zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztów sądowych i postępowania egzekucyjnego,

co uznał za sprzeczne z art. 4 ust. 2 pkt 6, 7, 9, 10, 11 i 13 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz.1081, z późniejszymi zmianami), w punkcie I decyzji i nakazał zaniechania stosowania tej praktyki.

Nadto w punkcie II decyzji, na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes UOKiK uznał się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną art. 24 ust. 1 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania przedsiębiorcy (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. polegającą na zamieszczeniu w umowach o kredyt konsumencki, pod nazwą: Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej, nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania i całkowitego kosztu pożyczki, co uznał za nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206) i nakazał zaniechania jej stosowania.

W punkcie III decyzji, na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania przedsiębiorcy (...) sp. z o.o. z siedzibą w G., polegające na rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji, poprzez zamieszczenie w umowach o kredyt konsumencki, pod nazwą: Przedwstępna Umowa Pożyczki Gotówkowej i Umowa Pożyczki Gotówkowej, postanowienia o treści: „Niniejsza Umowa jest zgodna z wymogami polskiego systemu prawnego, a w szczególności spełnia wymogi:

ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim Dz. U.01.100.1081(z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów Dz.U.03.86.804 (z późniejszymi zmianami)”,

przez co przeciętny konsument mógł podjąć decyzję dotyczącą umowy, której inaczej by nie podjął, i co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust.1 i 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206) i nakazał zaniechanie jej stosowania.

W punkcie IV decyzji, podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes UOKiK uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania przedsiębiorcy Polska Korporacja (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. polegające na pobieraniu opłaty przygotowawczej wyższej, niż 5% udzielonej pożyczki, od konsumentów, którzy zawarli Umowę Pożyczki Gotówkowej na kwotę pożyczki niższą, niż wnioskowana w Przedwstępnej Umowie Pożyczki Gotówkowej, co uznał za sprzeczne z art. 7a ustawy z dnia 20 11 r.. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 100, poz.1081, z późniejszymi zmianami) i nakazał zaniechania jej stosowania.

Prezes UOKiK nadał decyzji w pkt I, pkt II, pkt III i pkt IV sentencji decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Na przedsiębiorcę nałożona została kara pieniężna, w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt I, II i III sentencji niniejszej decyzji, karę pieniężną w wysokości po 292.669 zł za każde z trzech naruszeń, a w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt IV sentencji niniejszej decyzji, karę pieniężną w wysokości 341.447 zł, płatne do budżetu państwa.

Przedsiębiorca obciążony został także kosztami postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązany do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 37,50 zł, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Prezes UOKiK uznał, iż w stosowanych przez przedsiębiorcę umowach nie zamieszczono wszystkich informacji, wskazanych w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim.

Uznał także, iż przedsiębiorca udziela konsumentom nieprawdziwych informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania pożyczki i całkowitym koszcie pożyczki oraz rozpowszechnia nieprawdziwe informacje o zgodności warunków umowy z wymogami polskiego systemu prawnego, w szczególności z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim i ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ponadto Prezes uznał, iż przedsiębiorca niezgodnie z art. 7a ustawy o kredycie konsumenckim pobiera opłatę przygotowawczą w wysokości przekraczającej 5% udzielonego kredytu, w sytuacji, gdy klienci zawierają umowę pożyczki na kwotę niższą niż określoną w umowie przedwstępnej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych odpisów dokumentów. Strony nie kwestionowały autentyczności tych dokumentów, ani ich treści, zaś Sąd również nie miał wątpliwości, co do ich wartości dowodowej, stąd były one przydatne dla ustalenia stanu faktycznego w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Spółce (...) został postawiony zarzut stosowania praktyki, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie [...], polegającej na zamieszczeniu w umowach o kredyt konsumencki pod nazwą Przedwstępnej Umowie Pożyczki Gotówkowej nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania i całkowitego kosztu pożyczki, co Prezes UOKiK uznał za nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcać zachowania rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu. Za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd (art. 4 ust. 2 tej ustawy).

Stosownie zaś do art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy, za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji.

Powód zarzucił, iż doszło do naruszenia prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik, w związku z art. 4 ust. 2 pkt 6, 9, 10 i 13 ukk, poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, polegające na uznaniu że Powód naruszył obowiązek udzielenia konsumentom, w umowach o kredyt konsumencki, rzetelnych i pełnych informacji oraz danych.

Sąd uznał, iż istotnie obowiązek informacyjny określony w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim nie został przez powoda zrealizowany.

Jak wykazano w zaskarżonej decyzji, i które to stanowisko pozwany podtrzymał z odpowiedzi na odwołanie, podawana konsumentom informacja o rzeczywistych całkowitych i prawdziwych kosztach kredytu, była niepełna, a przez to uznać należało ją za nierzetelną, a tym samym nieprawdziwą.

Jak słusznie wskazał Prezes UOKiK w decyzji dokonując obliczenia całkowitego kosztu kredytu Spółka uwzględniła bowiem tylko „część raty kapitałowej”, co oznacza, że inna, pozostała część tej raty (odsetkowa) nie została zaliczona do całkowitego kosztu pożyczki.

Wskazać przy tym należy, iż zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy wymaga się natomiast uwzględnienia wszystkich kosztów wraz z odsetkami.

(...) określając całkowity koszt kredytu i następnie wyliczając rzeczywistą roczną stopę procentową kredytu, przy obliczeniu której zastosowano identyczne parametry, pominął zatem istotny składnik mający wpływ na poziom kosztów kredytu, co oznacza, że w konsekwencji przekazywał konsumentom błędne, a tym samym nieprawdziwe informacje o całkowitym koszcie kredytu.

Pominięcie istotnych informacji o sumie wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument, przy wskazaniu i obliczaniu kwoty całkowitego kosztu kredytu, a w konsekwencji podanie błędnych wyników dokonanych obliczeń, nie sposób więc uznać za wypełnienie dyspozycji art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim

Z tych też przyczyn, argumentacja powoda, prezentowana w odwołaniu od decyzji, wskazująca iż, obowiązkiem kredytodawcy udzielającego pożyczki konsumentom, jest jedynie wskazanie kwoty całkowitego kosztu kredytu i wartości RRSO, a nie sposobu ich obliczania - szczególnie w sytuacji, gdy podawana konsumentom kwota tj., wyniki obliczeń, są nieprawdziwe - nie znalazła aprobaty Sądu.

Uznać zatem należało, iż przedsiębiorca naruszył przepis art. 4 ust. 2 pkt. 6 ustawy o kredycie konsumenckim, poprzez podawanie konsumentom nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co z kolei przyjęcie, że przedsiębiorca stosował praktyki naruszających zbiorowe interesy konsumentów, zdefiniowane w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Nie sposób również uznać to pozwany w sposób błędny interpretuje, art. 7 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Wbrew sformułowanym w tym zakresie zarzutom odwołania, pozwany nie wskazywał w decyzji, na istnienie bezwzględnie obowiązku podawania w umowie o kredyt konsumencki zasad obliczenia wszystkich kosztów i ich wyjaśniania. Pozwany Prezes podnosił jedynie, że w przypadku umieszczenia przez przedsiębiorcę w umowie takich informacji powinny one być określone jasno, precyzyjnie i czytelnie dla przeciętnego konsumenta.

Podaną konsumentom w tym zakresie informację nie można ocenić jako czytelną jasną i zrozumiałą. Rację ma zatem pozwany przyjmując, iż Spółka podając dane dot. całkowitego kosztu kredytu i rzeczywistej rocznej stopy procentowej wypełniła wprawdzie obowiązek ustawowy przekazania tych informacji, jednak podane wartości dotyczące tych

wskaźników nie są na tyle jednoznaczne, zrozumiałe, pełne i rzetelne, że pozwalają konsumentom na obiektywne dokonanie oceny oferty przedsiębiorcy i porównanie jej z ofertami innych przedsiębiorców/kredytodawców, jest w pełni zasadne i potwierdzone stanem faktycznym sprawy.

Kwestionowane przez Prezesa UOKiK postępowanie powoda pozostaje w sprzeczności z dyspozycją art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nakładającym na przedsiębiorcę obowiązek udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Sąd uznał, iż zasadne było oddalenie wniosków o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego oraz przesłuchania członków zarządu strony powodowej na okoliczność sposobu obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz ich zgodności z zasadami matematyki finansowej, albowiem przedmiotem zaskarżonej decyzji Prezesa UOKiK nie jest i nie była kwestia i ocena sposobu dokonywanych obliczeń i ich zgodności z zasadami matematyki, lecz kwalifikacja zachowań powoda, polegająca na nierzetelnym i niepełnym informowaniu konsumenta o kosztach udzielonego kredytu.

Sąd uznał, iż wbrew zarzutom odwołania, nie uzasadnienie zaskarżonej decyzji pozwala wyodrębnić wyraźnie dane i informacje, które zdefiniowano i opisano jako nierzetelne i niepełne. Ustalenia stanu faktycznego należało za szczególne, a argumenty wskazane na jej uzasadnienie za rzeczowe i przekonujące.

Nie sposób podzielić argumentów odwołania podnoszących i wskazujących na brak podstaw do postawienia powodowi zarzutu naruszenia art. 4 ust. 2 pkt. 9 ustawy o kredycie konsumenckim.

Niczym nie uzasadnione jest twierdzenie, jakoby informowanie konsumenta w umowie przedwstępnej o kosztach, które on poniesie, w przypadku przyznania pożyczki gotówkowej „byłoby przedwczesne i mogło wprowadzić w błąd konsumentów.” Okoliczność, że kwota ostatecznie przyznanej pożyczki może być inna od kwoty pierwotnie wnioskowanej i określonej przecież w umowie przedwstępnej, nie ma w istocie żadnego znaczenia. Nie skutkuje to bowiem zniweczeniem, uchyleniem się od lub brakiem obowiązku przekazania konsumentom informacji o łącznej kwocie wszystkich kosztów i opłat oraz prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest, bądź będzie konsument, nałożonej na kredytodawcę przepisem art. 4 ust. 2 pkt 9 ustawy o kredycie konsumenckim

Obowiązek powyższy, dotyczy zarówno umowy przedwstępnej jak i umowy „właściwej”, albowiem w treści obu tych umów podawane i określone są konkretne i wyraźnie podane kwoty pożyczek, o których przyznanie wnioskuje konsument.

Zatem nie ma i nie było żadnych przeszkód, by w obu tych umowach, wymienione i umieszczone zostały informacje, o których mowa we wskazanym wyżej przepisie ustawy o kredycie konsumenckim. Jak podkreślono bowiem w zaskarżonej decyzji, i co pozwany podtrzymywał, przekazanie informacji o łącznej kwocie wszystkich kosztów, opłat i prowizji jest obowiązkiem przedsiębiorcy. Informacja ta powinna obejmować całość obciążeń finansowych konsumenta związanych z udzieleniem i spłatą pożyczki, z wyjątkiem kosztów wynikających z nienależytego wykonania umowy (por. Ustawa z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim. Komentarz pod red. J. Pisulińskiego. Dom Wydawniczy ABC, 2004). Przedsiębiorca/kredytodawca zobowiązany jest więc do wskazania konsumentowi/kredytobiorcy, w przypadku podpisania jakiejkolwiek umowy o kredyt konsumencki, w tym również przedwstępnej, konkretnej kwoty, będącej sumą całkowitego kosztu pożyczki i pozostałych kosztów. Tymczasem, we wzorcach umownych, jak i umowach zawieranych przez powoda z konsumentami brak jest informacji podających łączną kwotę wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany będzie konsument.

Również kolejna okoliczność, podniesiona przez powoda, powołująca się na wskazanie w umowie przedwstępnej poszczególnych elementów i składników, które w sumie, składają się na łączną kwotę wszystkich kosztów, bez podania jednakże i określenia takiej łącznej kwoty, nie stanowi i nie dowodzi wypełnienia obowiązku, wskazanego i nałożonego wyżej powołanym przepisem ustawy o kredycie konsumenckim.

Odnosząc się do twierdzeń, wskazujących na wypełnienie obowiązku informacyjnego, zdefiniowanego art. 4 ust. 2 pkt 9 ustawy o kredycie konsumenckim, poprzez przedstawienie konsumentom takiej informacji, w umowie „właściwej”, w tzw. planie ratalnym, pozwany wskazuje, iż Powód nie przedstawił żadnego dowodu, mogącego potwierdzić okoliczność, iż z takowym dokumentem konsument zapoznaje się w momencie i chwili podpisywania umowy pożyczki, a nie zaś dopiero po jej zawarciu. Załączona do akt postępowania kserokopia „przykładowego planu ratalnego pożyczki promocyjnej ...”, nie potwierdzona za zgodność z oryginałem, w żaden sposób nie dowodzi, iż jest on przedstawiany konsumentowi w chwili podpisywania umowy. Ponadto, jak wynika z analizy treści umów pożyczki, nie ma również podstaw do twierdzenia, iż taki plan ratalny jest integralną częścią umowy.

Dlatego też, twierdzenie Powoda, iż informację o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 9 ustawy o kredycie konsumenckim, konsument w ostateczności jednak otrzymuje, jest gołosłowne i nie udowodnione.

Podobnie chybioną jest argumentacja odwołania, jakoby Powód działaniem swoim nie naruszył przepisu art. 4 ust. 2 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim, który nakłada na przedsiębiorcę - kredytodawcę obowiązek przekazania konsumentom pełnej informacji o uprawnieniach i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta.

Uznać należało, iż zawarta w § 8 przedwstępnej umowy pożyczki gotówkowej, informacja jest niepełna. Zarzut pozwanego, wbrew sugestiom Powoda nie ogranicza się wcale i wyłącznie do kwestii braku wskazania terminu, w którym przedsiębiorca ma obowiązek rozliczenia się z konsumentem. Z treści zapisów umowy i wskazywanego przez powoda zapisu umowy, nie wynika bowiem, iż w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki, przedsiębiorca jest zobowiązany do podjęcia jakichkolwiek czynności i dokonania rozliczenia się z konsumentem, dodatkowo w terminie ściśle określonym ustawą. Treść wskazywanego przez pozwanego zapisu umowy nie zawiera takowych informacji. Nie sposób jest więc w takim przypadku przyjąć, że informacja zawarta w art. 8 umowy jest wyczerpująca i pełna.

Ponadto, z treści art. 8 ust. 4 ustawy o kredycie konsumenckim wynika bezwzględny obowiązek rozliczenia się z klientem w przypadku dokonania wcześniejszej spłaty kredytu. Z treści tego przepisu nie wynika również, aby takie rozliczenie było związane z wypełnieniem innych, dodatkowych warunków np. przedstawienie żądania w tym zakresie. Z tych też powodów uznać należy, że w przypadku wystąpienia takiego zdarzenia (wcześniejsza spłata kredytu) przedsiębiorca musi dokonać, w ciągu 14 dni całkowitego rozliczenia kredytu, natomiast klient winien zostać powiadomiony o swoich prawach

wach należycie.

Również argument, iż rozliczenie się z konsumentem „w rozumieniu ust. 4 art 8 ukk może mieć miejsce zasadniczo - podkreślenie pozwanego • w sytuacji udzielenia kredytu nieoprocentowanego”, jest twierdzeniem niczym nie uprawnionym. Przepisy ustawy o kredycie konsumenckim nie wyłączają bowiem w żaden sposób obowiązku kredytodawcy rozliczenia się z konsumentem także w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki oprocentowanej.

Na marginesie, użyte przez Powoda sformułowanie - „zasadniczo” - wskazuje wyraźnie, iż argumentacja odwołania nie ma w tej części racjonalnego i merytorycznego uzasadnienia w konfrontacji z przepisami prawa, w tym przypadku ustawą o kredycie konsumenckim.

Sąd uznał, iż brak jest spełnienia przez powoda obowiązku przekazania konsumentom pełnej informacji o innych kosztach ponoszonych przez niego w związku z niewykonaniem zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

Zdaniem informacja w tym zakresie przekazywana konsumentom, zawarta w § 12 umowy przedwstępnej, jest niepełna i zbyt lakoniczna.

Powód w uzasadnieniu odwołania podniósł, iż informację o rocznej stopie oprocentowania przekazał w sposób pośredni i była ona wystarczająca, wyjaśniając również, iż nie podając konkretnej aktualnej stawki oprocentowania zadłużenia, chciał uniknąć konieczności dokonywania częstych zmian umów w przypadku zamiany stóp kredytowych

NBP. Natomiast w zakresie informacji o innych kosztach ponoszonych przez konsumenta, w tym kosztach upomnień, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego, argumentował, iż nie podawał takich kosztów, poza kosztami upomnienia, albowiem nigdy nie prowadził sądowej bądź komorniczej windykacji należności wynikających z przedwstępnych umów pożyczek gotówkowych oraz nie będzie jej prowadził w przyszłości. Powód podkreślił ponadto iż wskazanie pełnych i rzetelnych informacji o tych kosztach byłoby niemożliwe, uwagi na brak możliwości określenia wysokości zaległości płatniczych po stronie konsumenta, a także możliwości określenia ostatecznych kosztów postępowań sądowych.

Nie sposób jednak zgodzić się ze wskazaną argumentacją. Nie ma bowiem żadnych przeszkód uniemożliwiających powodowi przekazanie konsumentom, w umowach, informacji o rocznej stopie oprocentowania. Obawa co do konieczności aneksowania umów, w przypadku zmiany stóp kredytowych, nie może uzasadniać uchylenia się od obowiązku przekazania konsumentom rzetelnej i rzeczywistej informacji w tym zakresie. Nadto deklaracja zawarta w odwołaniu, o nie prowadzeniu przez powoda sądowej komorniczej windykacji należności od konsumentów, pozostaje bez wpływu na sprawę i nie ma oparcia umowie oraz nie wskazuje, takimi kosztami konsument nie może być obciążony. Przyjął zatem należo, iż nie ma i nie było żadnych przeszkód by, w przypadku braku możliwości określenia w umowach konkretnej wysokości kosztów sądowych i egzekucyjnych, wskazane wymienione zostały poszczególne należności i ich szacunkowe wysokości, które zobowiązany będzie ponieść konsument, w sytuacji niewykonania przez zobowiązaną wynikających z umowy.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy o kredycie konsumenckim, jeżeli nie jest możliwe podanie kosztów, do których poniesienia zobowiązany jest konsument, należy określić ich szacunkową wysokość oraz okoliczności, od których zależy ich ostateczna wysokość i obowiązek zapłaty przez konsumenta.

W realiach przedmiotowej sprawy, poza ogólną informacją o odsetkach karnych oraz podaniem kosztu upomnienia, przedsiębiorca nie przedstawił innych kosztów, jakie poniesie lub może ponieść konsument w związku z niewykonaniem zobowiązania. Nie określił też, choćby szacunkowo, ich wysokości, ani nie wskazał na czynności, z którymi są one związane. Konsument nie otrzymał więc informacji nt. ewentualnych kosztów sądowych i postępowania egzekucyjnego, tj. opłat i wydatków związanych z dokonywaniem określonych czynności w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych i postępowaniu egzekucyjnym, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Z tych względów uznać należało, iż zasadnie Prezes Urzędu w decyzji przyjął, iż informacje dotyczące obciążeń finansowych, które może ponieść konsument w przypadku zalegania ze spłatą zobowiązań są niepełne, a przez to uniemożliwiają klientowi ustalenie, jakie będą lub mogą być skutki niewykonania umowy w tym zakresie.

Niedostatek takich informacji jest zatem sprzeczny z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim.

Zarzuty wysuwane przeciwko decyzji w części dot. umowy (przyrzeczonej) są tożsame z zarzutami ww. dot. umowy przedwstępnej z tego względu ww. argumentacja pozostaje analogiczna.

Odnosząc się do argumentacji wskazującej na brak podstaw do przedstawienia Powodowi zarzutu działań sprzecznych z przepisem art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, dotyczących postanowień umowy pożyczki, z uwagi na okoliczność, przedłożenia dokumentu nazwanego harmonogramem spłat, zawierającego informacje o których mowa art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, wskazać należy to co podkreślił powód, iż Powód nie przedstawił żadnych przekonywujących dowodów, świadczących o tym, że harmonogram spłat, przedstawiony przez powoda w trakcie postępowania przed Prezesem UOKiK jest, jak dowodzi strona powodowa, „faktycznie fragmentem umowy”, a ponadto z treścią i postanowieniami tego dokumentu konsumentom byli i są zapoznawani przed podpisaniem umowy. Poza tym przedstawiając Prezesowi kserokopię „harmonogramu spłat”, przedsiębiorca nie poświadczył jej za zgodność z oryginałem. Zasadnie i zgodnie zatem z przepisem art. 51 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie mógł on zostać za uznany przez Prezesa za dowód w sprawie.

Nie sposób również uznać za zasadne, to, iż Prezes UOKiK bepodstawnie uznał, iż brak jest umieszczenia w Umowie Pożyczki Gotówkowej, informacji o sposobie zabezpieczenia, albowiem „z zawarciem Umowy ... nie wiąże się wymóg ustanowienia jakiegokolwiek zabezpieczenia.” Już bowiem z treści odwołania powód przyznał i oświadczył „iż wymóg taki stanowi przedmiot regulacji Przedwstępnej Umowy Pożyczki Gotówkowej i warunek konieczny podpisania umowy przyrzeczonej.” Pozwala to na przyjęcie, iż otrzymanie pożyczki przez konsumenta i przelanie na jego konto środków - kwoty określonej umową pożyczki, warunkowane jest udzieleniem i przyjęciem konkretnego zabezpieczenia, wybranego i zaakceptowanego przez kredytodawcę, ze wskazanych w umowie przedwstępnej przez konsumenta. Spółka zawierając z konsumentami umowę pożyczki gotówkowej całkowicie pomija informację, nt. konkretnego sposobu jej zabezpieczenia, tzn. warunków jego ustanowienia i przyjęcia.

Słusznie Prezes UOKiK zauważa, iż przedsiębiorca w umowie przedwstępnej jedynie ogólnie przedstawia różne formy zabezpieczenia spłaty pożyczki, jednak klient na tym etapie nie wie, które z tych zabezpieczeń zostaną w ostateczności zaakceptowane przez przedsiębiorcę i w jaki sposób zabezpieczona będzie spłata pożyczki, udzielonej na podstawie umowy. Co więcej, również w umowie pożyczki gotówkowej brak jest jednoznacznego wskazania, jaki rodzaj zabezpieczenia został ustalony przez strony umowy. Samo przedstawienie w umowie przedwstępnej listy możliwych form zabezpieczenia pożyczki nie stanowi, wypełnienia przez spółkę (...) obowiązku, określonego w art. 4 ust. 2 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim. Forma zabezpieczenia wskazana przez konsumenta w umowie przedwstępnej, może więc ostatecznie w umowie przyrzeczonej nie zostać przyjęta i zaakceptowana przez przedsiębiorcę. Umowa pożyczki gotówkowej, jako umowa o kredyt konsumencki, powinna zawierać informacje o formach zabezpieczenia, albowiem warunkiem jej podpisania jest ustanowienie zabezpieczenia.

Słuszne jest stanowisko Prezesa UOKiK zakresie naruszenia przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom w umowie o kredyt konsumencki pod nazwą: Umowa Pożyczki Gotówkowej rzetelnych i pełnych informacji oraz danych określających łączną kwotę wszystkich kosztów opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument. Wbrew twierdzeniom odwołania, jak wykazano w zaskarżonej decyzji, umowa pożyczki gotówkowej, podobnie jak umowa przedwstępna, nie formułuje rzetelnego i pełnego przekazu, co przesądza o nierzetelnym wypełnieniu obowiązku informacyjnego

Brak jest także brak zgodności postanowień umowy pożyczki gotówkowej z przepisem art. 4 ust 2 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim, zarzuty w tym względzie dla obu umów są tożsame i dlatego za aktualne należy wskazać wyrażone wyżej stanowisko.

Chybiony jest także zarzut odwołania dot. tego, iż brak w umowie Pożyczki Gotówkowej informacji o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 11 Ukk nie ma charakteru bezprawnego, jak również że godzi on zbiorowy interes konsumentów.

Uzasadnienie, zaskarżonej decyzji, w sposób szeroki i szczegółowy wskazuje na przesłanki, podstawy i powody zakwalifikowania działań powoda za bezprawne i naruszające zbiorowe interesy konsumentów, które w całości należy podzielić. Odnosi się to do wszystkich zarzutów wymienionych w zaskarżonej decyzji.

Postępowanie sprzeczne z bezwzględnie obowiązującym przepisem prawa, jest zawsze działaniem bezprawnym.

Nie sposób uznać, iż w decyzji dopuszczono do niekonsekwentnego utożsamiania obu umów tj. umowy przedwstępnej i umowy przyrzeczonej. Co prawda powód nie wskazuje na czym ma polegać takie utożsamianie lecz wskazać należy, iż sentencja i uzasadnienie zaskarżonej decyzji, wyodrębnia wyraźnie obie umowy, a kwestionowane postanowienia tych umów poddaje odrębnej analizie.

Bez wpływu na sprawę pozostawić należało argumentację dotyczącego tego, iż brak przypadków odstąpienia przez konsumentów od umowy przyrzeczonej stanowi powód, aby za bezprzedmiotowy uznać obowiązek umieszczenia w takiej umowie informacji o przysługujących konsumentom uprawnieniach do odstąpienia od umowy.

Wnioskowane przez powoda, przesłuchanie na tę okoliczność, członka zarządu powodowej spółki, jest zbyteczne, albowiem okoliczność powyższa, nawet gdyby była prawdziwa, nie ma dla oceny działań powoda, żadnego znaczenia.

Powód powtórzył argumentację prezentowaną w sprawie zarzutu naruszenia art. 4 ust. 2 pkt 13 ustawy kredycie konsumenckim, w stosunku do umowy przedwstępnej. Wskazać należy na ocenę o argumenty wyżej wskazane.

Ustosunkowując się do wywodów odwołania, kwestionujących zasadność i prawidłowość rozstrzygnięcia punktu II decyzji, uznającego za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną art. 24 ust. 1 i ust 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działania przedsiębiorcy, polegające na umieszczeniu w umowach o kredyt konsumencki pod nazwą Przedwstępna Umowa Pożyczki nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania i całkowitego kosztu pożyczki, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust.1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, wskazać należy, iż argumentacja odwołania, podważająca ustalenia dokonane w tym zakresie i dowodząca rzekomej rzetelności przekazywanych konsumentom informacji, nie może się ostać.

Formułując zarzut nieuprawnionego ustalenia i przyjęcia w decyzji, iż informacja zawarta w umowach dotycząca wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, jest błędna, Powód wskazuje i powołuje się na przykładowy plan ratalny spłaty pożyczki, dołączony do odwołania, który jego zdaniem, zaprzecza ustaleniom Prezesa UOKiK, w tym względzie, informujący - jego zdaniem - konsumentów w sposób pełny o rzeczywistej RRSO całkowitym koszcie pożyczki. Jednakowoż, przedstawiając powyższą argumentację Wskazać jednak należy, iż plan ratalny dotyczy i odnosi się do innej umowy, niż ta wskazana w punkcie II zaskarżonej decyzji.

Ponadto, powód nie udowodnił również w jakikolwiek sposób, iż taki plan ratalny przekazywany jest konsumentom, na etapie przed umowy pożyczki gotówkowej, a nie doręczany konsumentowi dopiero po podpisaniu umowy przyrzeczonej. Tym samym wskazywane i powoływane w odwołaniu dane z harmonogramu spłaty pożyczki, mające potwierdzić rzetelność i prawdziwość obliczeń RRSO i całkowitego kosztu kredytu, jako nie odnoszące się w żaden sposób do postanowień Przedwstępnej Umowy Pożyczki, wobec postanowień której to umowy postawiono analizowany zarzut, w żaden sposób nie obalają zasadności rozstrzygnięcia w przedmiocie stwierdzenia naruszenia przez Powoda przepisów art. 24 ust 1 i ust 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 4 ust. 1 i ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Wniosek, powoda o zasięgnięcie opinii biegłego oraz przesłuchanie w charakterze strony, członków zarządu Powoda, na okoliczność prawidłowości obliczeń dokonanych w harmonogramie spłaty kredytu, nie zasługiwał na uwzględnienie.

Nie zachodzi też sytuacja uprawniająca do przyjęcia, iż przedsiębiorca został kilkakrotnie ukarany za to samo działanie/zaniechanie.

Zaskarżona decyzja wskazuje na konkretne działania lub zaniechania, które wypełniają hipotezy konkretnych norm prawnych, które zostały naruszone. Nawet w sytuacji, gdy przedsiębiorca jednym działaniem, bądź zaniechaniem, naruszył przepisy różnych aktów prawnych, nie może być to oceniane i kwalifikowane jako kilkukrotne karanie przedsiębiorcy. Brak przepisów regulujący zbieg norm w tym zakresie pozwala odrębne traktowanie każdego z przypadku naruszenia ustawy.

Brak jest podstaw do przyjęcia, iż powód przekazywał konsumentom tylko i wyłącznie bezstronną informację o ustawach regulujących zawierane przez powoda umowy, co stanowiło zarzut dot. punktu III decyzji. Zasadnie Prezes UOKiK przyjął, iż z treści analizowanych umów wynika jednoznacznie, iż powód składał konkretnie sformułowane deklaracje o zgodności swoich działań ze wskazywanymi przezeń przepisami prawa, która to deklaracja, jak wykazano szczegółowo w zaskarżonej decyzji, nie miała potwierdzenia w rzeczywistości, tj. nie była prawdziwa.

Tym samym zasadnym i w pełni uprawnionym jest stanowisko formułowane w decyzji, iż takim przypadku przeciętny konsument oceniając ofertę Spółki oraz kierując się informacjami zawartymi w przedstawionych mu umowach:

Przedwstępnej Umowy Pożyczki i Umowy Pożyczki Gotówkowej, mógł podjąć decyzję dotyczącą umowy, której inaczej by nie podjął, gdyby informacje te były prawdziwe. Z tego też powodu zasadny przyjęte zostało, iż praktykę przedsiębiorcy polegającą na informowaniu konsumenta o zgodności jego działań z przepisami prawa uznać należy za sprzeczną z dobrymi obyczajami. Zachowanie Spółki mogło bowiem w istotny sposób zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta, przed zawarciem umowy.

Prawidłowe i uprawnione było zatem uznanie i stwierdzenie, iż oceniane w tym punkcie lub w tym zakresie działania przedsiębiorcy wyczerpują przesłanki nieuczciwej praktyki rynkowej zdefiniowanej w art. 4 ust. 1 i 2 oraz 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, stanowiąc praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów zdefiniowaną art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Odnośnie zarzutów dot. punktu IV zaskarżonej decyzji, to nie sposób podzielić argumentów odwołania, iż działanie polegające na zachowaniu/zatrzymaniu opłaty przygotowawczej, ustalonej na poziomie 5% wartości wnioskowanego, nie zaś udzielanego w rzeczywistości kredytu - w przypadku odstąpienia konsumenta od umowy - jest działaniem zgodnym z powołanym wyżej przepisem ustawy o kredycie konsumenckim. Tym bardziej dotyczy, że w której w znacznej liczbie zawartych z konsumentami umów, opłata przygotowawcza przekracza 5% wartości ostatecznie udzielonego kredytu.

Działanie takie budzi uzasadnione wątpliwości także z uwagi na fakt, że w przypadku, gdy klient otrzymuje pożyczkę w kwocie niższej niż wnioskowana, opłata przygotowawcza nie jest mu proporcjonalnie zwracana. Natomiast w sytuacji, gdy w ostateczności kwota pożyczki przewyższa kwotę wnioskowaną, wówczas z klientem zawierana jest kolejna umowa i od tej kolejnej umowy obliczana jest opłata przygotowawcza.

Brak jest przesłanek pozwalających na przyjęcie, iż w rzeczywistości działalność prowadzoną przez przedsiębiorcę można uznać za specyficzną, czy też specyficzna o tyle, że w żaden sposób nie zwalnia powoda, udzielającego pożyczek konsumenckich, z obowiązku ścisłego przestrzegania przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, w tym przypadku, art. 7a tej ustawy, dopuszczającego pobieranie od konsumentów opłaty stanowiącej sumę opłat i prowizji, w tym opłaty przygotowawczej, w łącznej wysokości nie wyższej niż 5% udzielonego kredytu. Całkowicie chybioną jest również argumentacja, uzasadniająca takie działania istotnymi kosztami ponoszonymi przez przedsiębiorcę, związanymi z udzielaniem kredytów osobom nie posiadającym zdolności kredytowej „i ograniczoną możliwością zarabiania przez Powoda na odsetkach i prowizjach od rzeczywiście udzielonych kredytów”. Wbrew kolejnym zaprzeczeniom i argumentom odwołania takie stanowisko, w sposób jednoznaczny potwierdza zresztą zarzut sformułowany w zaskarżonej decyzji iż, opłata przygotowawcza, w tym przypadku, niezgodnie z prawem, wykorzystywana jest przez powoda w celu ograniczenia uprawnień konsumenta do odstąpienia od umowy i służy w rzeczywistości zapewnieniu kredytodawcy zrekompensowaniu straty wynikłej z utraty spodziewanych odsetek i prowizji.

Zatem zasadnie uznano, iż (...) bezpodstawnie wykorzystuje w ten sposób opłatę przygotowawczą uznając, że skoro konsument zrezygnował z części kredytu (różnica pomiędzy kwotą wnioskowaną a rzeczywiście udzieloną), to przedsiębiorca ma pełne prawo do zachowania całości opłaty przygotowawczej, wynoszącej 5% wysokości kredytu wnioskowanego. Spółka jednocześnie w żaden sposób nie wykazuje, czy rzeczywiście i w jakiej wysokości poniosła, na etapie zawierania umowy przedwstępnej, koszty związane z udzieleniem tej części kredytu, z której kredytobiorca rezygnuje, ubiegając się następnie o pożyczkę w mniejszej wysokości.

Przedsiębiorca powinien być obowiązany do pokrycia wyłącznie kosztów w wysokości rzeczywiście poniesionej przez kredytodawcę. Działanie zaś Prezesa UOKiK nie może być ocenione jako kwestionujące przepisy prawa, ani też ograniczające prawa przedsiębiorcy do uzyskania zwrotu kosztów, poniesionych w związku z zawarciem umowy, od której (w całości lub części) odstępuje kredytobiorca.

Ustosunkowując się natomiast do argumentacji odwołania, podnoszącej i wskazującej, zresztą całkowicie odmiennie, niż we wcześniejszych akapitach i zarzutach odwołania, na odrębność i samodzielność przedwstępnej umowy pożyczki i umowy przyrzeczonej, okoliczność powyższa, w żaden sposób nie upoważnia do przyjęcia za prawidłową, wykładni art. 7a ustawy o kredycie konsumenckim, prezentowanej przez Powoda, iż sformułowanie „5% kwoty udzielonego

kredytu konsumenckiego” ma zastosowanie i dotyczy także kwoty kredytu jeszcze nie przyznanego, a więc także kredytu wnioskowanego, którego konsument nie otrzymał. Taka rozszerzająca wykładnia tego zapisu jest pozwanego niedopuszczalna.

Odnosnie zarzutu odwołania, tj. naruszenia przez Prezesa UOKiK przepisu art. 1 ust. 1 uokik, także art. 24 ust. 1 i ust. 2 uokik w związku z art. 2 pkt 8 i art. 4 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym poprzez błędne zastosowanie tych przepisów, „polegające na zaniechaniu dokonania ustaleń faktycznych co do grupy konsumentów narażonych na kwestionowane przez pozwanego praktyki ....”, wskazać należy, iż wbrew twierdzeniom i argumentom odwołania, oferta powoda w żaden sposób nie jest ograniczona wyłącznie i jedynie do wybranej grupy konsumentów, wskazywanej przez powoda. Oferta ta nie zawiera bowiem żadnych ograniczeń w tym zakresie, w jakikolwiek wyraźny i jednoznaczny sposób wyłączających którąkolwiek grupę konsumentów od możliwości wystąpienia do przedsiębiorcy z wnioskiem o udzielenie pożyczki. Tak więc twierdzenie i zarzut odwołania, iż ustalenia Prezesa poczynione w tym zakresie są błędne i miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, są całkowicie nieuzasadnione.

Nawet gdyby jednak uznać tak sformułowany zarzut za zasadny, to nadal nie ma żadnych przesłanek i podstaw, by wobec tak wyodrębnionej przez powoda docelowej grupy konsumentów można było stosować odmienne i arbitralnie ustalone przez Powoda zasady udzielania pożyczek, sprzeczne z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim.

Odnosząc się do zarzutu niewspółmierności wymierzonej sankcji – kary pieniężnej w stosunku do stopnia przewinienia, wskazać należy, iż w zaskarżonym rozstrzygnięciu wskazano w sposób precyzyjny i jasny na powody nałożenia kary pieniężnej, w wysokości tam określonej, oraz sposób jej wyliczenia. Wymierzona kara, wbrew zarzutom odwołania, jest karą uwzględniającą wszystkie okoliczności sprawy.

Sposób działania powoda, skala prowadzonej działalności, a także, co wyraźnie wskazano w zaskarżonej decyzji, liczba skarg i postępowań prowadzonych przed Prezesem UOKiK wobec skarżonego przedsiębiorcy, w sposób oczywisty i jednoznaczny uzasadniały brak podstaw do podjęcia decyzji o znaczącego ograniczenia wysokości wymierzonej przedsiębiorcy kary.

Fakultatywność nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w żaden sposób nie pozbawia organu antymonopolowego, prawa do nałożenia kary, w granicach zakreślonych prawem, adekwatnej do stopnia przewinienia.

Powoływany w odwołaniu przykład, kary wymierzonej przez Prezesa UOKiK w stosunku do innych przedsiębiorców świadczących usługi o podobnym przedmiocie, oraz jej wysokości, w żaden sposób nie może być odniesieniem i wytyczną, odnośnie karania innych przedsiębiorców, funkcjonujących w odmiennych realiach i zupełnie innym stanie faktycznym.

Działanie takie byłoby sprzeczne z dyspozycją art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który przy wymierzeniu kary obliguje Prezesa UOKiK do uwzględnienia w szczególności okresu, stopnia oraz okoliczności a także faktu uprzedniego naruszenia przepisów ustawy.

Jak wskazano w zaskarżonej decyzji, ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu dokonał w pierwszej kolejności oceny wagi i długotrwałości stwierdzonego w przedmiotowej decyzji naruszenia, które to czynniki wpływają na wysokość kwoty bazowej kary, będącej odsetkiem uzyskanego przez ww. przedsiębiorców w 2010 roku przychodu. Przy ustalaniu wysokości kary Prezes Urzędu wziął również pod uwagę fakt, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy o ochronie [...] nie po raz pierwszy. W dniu 25 czerwca 2007r. została wydana decyzja nr (...), uznająca za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów stosowanie (...), we wzorcu umownym „Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej”, postanowień umownych uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone i wpisanych do „Rejestru niedozwolonych postanowień umownych”.

Również, treść bardzo dużej ilości skarg, kierowanych przez konsumentów zarówno do Prezesa Urzędu, jak i innych instytucji (rzecznicy konsumentów, organizacje konsumenckie) wskazuje, że dla wielu z nich niedostatek, nieprawdziwość i nierzetelność informacji uzyskiwanych przy zapoczątkowaniu współpracy z (...) był następnie jednym z głównych powodów odstąpienia od zawartych już kontraktów. Z zarzutów formułowanych w skargach wynika, że wielu konsumentów czuje się wręcz oszukanych przez Spółkę. O skali tego zjawiska świadczą zaprezentowane w zaskarżonej decyzji m.in. fakty, że do samej tylko Delegatury UOKiK w G. wpłynęło, w roku 2010 I półroczu 2011r., ponad 20 pisemnych skarg na działania przedsiębiorcy, składanych bezpośrednio lub za pośrednictwem powiatowych/miejskich rzeczników konsumentów, którzy w znakomitej większości przypadków starają się pomóc konsumentom w ramach przyznanych im kompetencji, nie występując z każdą sprawą do Prezesa Urzędu.

Tak więc porównanie wysokości wymierzonej kary z sankcją zastosowaną wobec przedsiębiorcy, na którego wskazał Powód w odwołaniu, jest w tym przypadku argumentem chybnym.

Dotyczy to również, zarzutu, wywodzącego niewspółmierność kary i jej nieuzasadnioną represję, opartego na porównaniu wysokości sankcji wymierzonej powodowi do kar wymierzonych innym podmiotom posiadającym znacznie większy potencjał finansowy.

Nie sposób podzielić zarzutu, iż nałożona na powodowego przedsiębiorcę kara stanowi „nieuzasadnioną represję” jak też „ma z pewnością charakter rażąco wygórowany”.

Bezzasadnym jest także kolejny zarzut odwołania podnoszący naruszenie art. 9 i 11 kpa. poprzez „zaniechanie informowania powoda o okolicznościach faktycznych i prawnych które mogły mieć istotny wpływ na ustalenie jego obowiązków dokonane w zaskarżonej decyzji, w tym nie udzielenia powodowi niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Powód, formułując powyższy zarzut, w istocie nie sprecyzował na czym polegało zarzucone zaniechanie Prezesa UOKiK i jakie negatywne dla powoda konsekwencje z tego wynikły.

Odnosząc się w tym kontekście do zarzutu, nieuwzględnienia dowodu w postaci wydruku z planu ratalnego pożyczki promocyjnej, wskazać należy, iż pozwany nie przedstawił żadnych przekonywujących dowodów i argumentów, świadczących o tym, że ów harmonogram spłat, jest, jak dowodzi strona powodowa, „faktycznie fragmentem umowy”, a ponadto z treścią i postanowieniami tego dokumentu konsumenci byli i są zapoznawani przed podpisaniem umowy. Zasadnie pozwany uznał, iż zgodnie z przepisem art. 51 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, z uwagi na brak poświadczenia zgodności, nie mógł on zostać uznany za dowód w sprawie.

Uznać zatem należało, iż argumenty podnoszące sprzeczność działań Prezesa UOKiK, z wyżej wskazanymi zasadami postępowania administracyjnego są bezzasadne.

Odnosnie zarzutu formułowanego w punkcie 10 odwołania, tj. naruszenia przepisów postępowania tj. art. 7 i 77 kpa. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez brak zebrania i niewłaściwe rozpatrzenie całości materiału dowodowego poprzez pominięcie dowodu z opinii biegłego w sprawach, w których wymagane były wiadomości specjalne, oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze strony członków zarządu Spółki na okoliczność prawidłowości obliczenia RRSO oraz braku przeprowadzenia przez pozwanego samodzielnych obliczeń w tym zakresie, wskazać należy, iż postulowana przez Powoda weryfikacja natury finansowej nie ma dla oceny zachowań Powoda, żadnego znaczenia. Stosowanie się Powoda do reguł matematyki finansowej i zgodność obliczeń z regułami tej matematyki nie była przedmiotem oceny Prezesa UOKiK w niniejszym sporze.

Odnosnie zarzutu sformułowanego punkcie 11 odwołania uznać należało, iż , nie istniały żadne racjonalne powody i przesłanki pozwalające na uznanie i stwierdzenie, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji ma charakter ogólny,

oraz jest jednostronne. Powód nie przedstawił, w tym punkcie odwołania, żadnych merytorycznych argumentów, potwierdzających swoją tezę.

Odnośnie wniosku zawartego w pkt VIII petitum odwołania uznać należało, iż argumenty wskazane w uzasadnieniu decyzji wskazują na zasadność i potrzebę nadania przedmiotowej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Spełniona została przesłanka ważnego interesu konsumentów, który został naruszony i winien być należycie zabezpieczony, poprzez nadanie decyzji, w określonej w sentencji części, rygoru natychmiastowej wykonalności. Ważnym interesem konsumentów, który podlega ochronie w niniejszym postępowaniu jest prawo do uzyskania rzetelnych, pełnych i prawdziwych informacji nt. oferowanych przez (...) pożyczek gotówkowych, a także prawo do ochrony ich interesów ekonomicznych poprzez zapewnienie zgodności działań Spółki z przepisami prawa.

Reasumując, w niniejszej sprawie zaszyły wszystkie przesłanki do wydania zaskarżonej decyzji.

Mając powyższe na względzie, z uwagi na brak podstaw do uwzględnienia odwołania, podlegało ono oddaleniu, a więc na podstawie art. 479^{31a} § 1 k.p.c. należało orzec jak w punkcie I sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając nimi w całości stronę powodową, jako przegrywającą sprawę. Na koszty strony pozwanej składało się jedynie wynagrodzenia jej pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym, ustalone na podstawie § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

SSR (del.) Anna Szanciło